

Barbara Jankowska

SZCZEGÓŁOWY REGULAMIN OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO W SALEZJAŃSKIM LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM I SALEZJAŃSKIM TECHNIKUM ELEKTRONICZNYM W ŚWIĘTOCHŁOWICACH

I. POSTANOWIENIE WSTĘPNE

- Regulamin został opracowany i przyjęty do realizacji przez nauczycieli języka polskiego SZSP „DON BOSKO” w Świętochłowicach
- Podstawowym celem poniższego regulaminu jest:

Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.

Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie go do dalszej pracy.

Dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod prac dydaktyczno-wychowawczej.

- Podstawą do wystawiania oceny śródrocznej i rocznej mogą być oceny z różnych form aktywności uczniów otrzymanych przez nich w sposób systematyczny i rozłożone równomiernie na cały okres nauki

Aby uzyskać pozytywną ocenę z przedmiotu, uczeń ma obowiązek:

1. Wykazania się znajomością następujących zagadnień:
 1. wiedza o epoce,
 2. treść lektur oraz problemy ich dotyczące, a także literatura zawarta w podręczniku,
 3. nauka o języku.
2. Uzyskania pozytywnych ocen ze sprawdzianów obejmujących poszczególne epoki.
3. Zaliczenia w ciągu roku szkolnego:
 1. wypracowań klasowych,
 2. sprawdzianów z poszczególnych epok,
 3. dyktand,
 4. sprawdzianów orientacji w treści lektur,
 5. testów czytania ze zrozumieniem.

Decydujący wpływ na oceny semestralne i roczną mają oceny uzyskane za:

6. wypracowania klasowe,
7. sprawdziany,
8. dyktanda,
9. testy z czytania ze zrozumieniem,

a ponadto:

- zadania domowe,
 - odpowiedzi ustne,
 - indywidualne wypowiedzi ustne na lekcji (tzw. aktywność)
4. Systematycznego prowadzenia zeszytu przedmiotowego (pełne notatki lekcyjne, zadania domowe).
 5. Posiadania podczas lekcji podręcznika oraz omawianych lektur.
 6. Uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych, np. wyjściach do teatru, kina, muzeum i innych placówek kulturalnych oraz w wycieczkach przedmiotowych.

Ponadto:

7. kartkówki obejmujące trzy ostatnie tematy nie muszą być zapowiadane.
8. Ocena semestralna i końcoworoczna uwzględniająca stopień opanowania wskazanych w programie kompetencji oraz motywująca do dalszej pracy nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. **Na ocenę końcową uczeń pracuje cały rok.**
9. Na koniec semestru nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych.
10. Uczeń ma prawo do dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe.
11. UCZEŃ MA PRAWO:
 1. Do bycia nieprzygotowanym do lekcji **DWA RAZY** w ciągu semestru / półrocza (w klasach humanistycznych – **CZTERY RAZY**); dotyczy to zadania domowego, odpowiedzi ustnej, kartkówek
 2. Do zapoznania się z ocenionymi pracami pisemnymi na lekcji, a Twoi rodzice – w trakcie wywiadówek lub indywidualnych spotkań z nauczycielem.
12. **JESTEŚ ZOBOWIĄZANY do JEDNOKROTNEJ** poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianów wiadomości w ciągu 2 tygodni od daty jej otrzymania. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach piszesz wypracowanie klasowe i sprawdziany w ciągu 2 tygodni – termin ustalasz z nauczycielem.

II. WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH OCEN

Ustala się następujące kryteria ocen:

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności odpowiadają osiągnięciom **koniecznym**. Uczeń ten powinien uzyskać następujące kompetencje:

1. Wiadomości zapamiętane:
 - wymienić tytuły i autorów utworów literackich wskazanych w liście lektur;
 - podać główne idee literatury omawianych epok;
 - wymienić bohaterów literackich poznanych utworów;
 - określać elementy świata przedstawionego utworów;
 - przedstawić główne fakty z życia i twórczości najwybitniejszych pisarzy ;
 - odtworzyć z pamięci definicje pojęć;
 - wskazać ramy chronologiczne epok literackich przewidzianych w programie;
 - wykazać się znajomością nazw i pojęć literackich;
 - wymienić wzorce osobowe epok;
 - wygłosić z pamięci tekst poetycki, fragment prozy
 - znać pojęcia związane z kulturą omawianej epoki;
 - znać pojęcia z zakresu nauki o języku.
- 2 . Wiadomości rozumiane:
 - wskazać cechy wzorców osobowych;
 - odróżniać gatunki literackie;
 - wskazane cechy typowe dla postawy życiowej w omawianych epokach;
 - wyjaśnić pojęcia z poetyki historycznej;
 - wyjaśnić pojęcia z zakresu nauki o języku;
 - wyjaśnić pojęcie stylu związane z kulturą poszczególnych epok.
- 3 . Umiejętności w sytuacjach typowych:
 - określić cechy gatunków literackich w poszczególnych epokach;
 - określić główne idee epok;
 - kształtować własny tekst w sposób zamierzony pod względem jego spójności i kompozycji uwyrażnionej w zapisie graficznym;
 - wypowiadać się w zróżnicowanych formach wypowiedzi (jak w klasach poprzednich) ze szczególną troską o spójność tekstu i uwyrażnienie kompozycji w zapisie graficznym.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności odpowiadają osiągnięciom **podstawowym**. Uczeń dostateczny potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:

1. Wiadomości zapamiętane:
 - wymienić cechy charakterystyczne omawianych epok;
 - podać charakterystyczne cechy utworów omawianych epok;
 - wymienić przedstawicieli omawianych epok wskazanych przez program.
 - wygłosić z pamięci 2 – 3 utwory poetyckie i fragmenty prozy.

2 . Wiadomości rozumiane:

- streścić fragmenty lektury podstawowej, wątki lektur;
 - wyjaśnić definicje literackie;
 - wyjaśnić idee obowiązujące w danej epoce;
 - zilustrować przykładem różne motywy;
 - wyjaśnić pojęcia związane ze światopoglądem omawianych epok;
 - wyjaśnić pojęcia związane z kulturą omawianych epok;
 - odróżnić gatunki literackie;
 - wskazać utwory literackie kontynuujące tradycje literackie;
 - wyjaśnić cechy kierunków artystycznych;
 - rozróżnić style funkcjonalne w tekstach;
 - wskazać w literaturze przykłady poznanych środków stylistycznych;
 - rozpoznać cytaty.

3 . Umiejętności w sytuacjach typowych:

- powiązać fakty literackie z wydarzeniami historycznymi;
- scharakteryzować wzorce osobowe;
- określić wizję świata i człowieka w literaturze prezentowanych epok;
- porównać epoki, wskazując cechy różnic światopoglądowych;
- odnaleźć hasła i ideały epok w utworach literackich;
- ustalić kontekst interpretacyjny utworu;
- wskazać i opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach omawianych epok;
- określić cechy gatunkowe utworów z różnych epok;
- posługiwać się różnymi formami wypowiedzi;
-

4 . Umiejętności w sytuacjach problemowych:

- wyzyskać własną notatkę, konspekt, streszczenie w dyskusji lub pracy pisemnej.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności odpowiadają osiągnięciom **rozszerzającym**. Uczeń ten potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:

1. Wiadomości zapamiętane:

- przedstawić sylwetki twórców danej epoki w Polsce i w Europie.

2 . Wiadomości rozumiane:

- rozpoznać i wyjaśnić funkcje różnych motywów w poznanych utworach literackich;
- definiować wybrane wyrazy i pojęcia w tekstach różnych epok.

3. Umiejętności w sytuacjach typowych:

- scharakteryzować idee filozoficzne omawianych epok;
- porównać różne dziedziny sztuki;
- sklasyfikować i objaśnić funkcje środków stylistycznych, charakterystycznych dla danej epoki;
- powiązać fakty literackie z nurtami filozoficznymi;
- analizować typowe dla epoki teksty ze wskazaniem dominanty interpretacyjnej;
- określić różnice i podobieństwa w odczytywaniu, funkcjonowaniu motywów mitologicznych, biblijnych oraz toposów w literaturze różnych epok; ustalić

szerszy kontekst interpretacyjny utworu, określając związki z uwarunkowaniami narodowymi i społecznymi oraz prądami umysłowymi epoki;

- interpretować poznane utwory w konwencjach gatunkowych i prądów artystycznych epoki;
- charakteryzować bohaterów poszczególnych epok, wyjaśniać ich artystyczne kreacje na tle epoki w późniejszym odbiorze czytelników;
- wskazać cechy gatunków charakterystycznych dla danej epoki, odwołując się do konkretnych przykładów poznanych na lekcjach;
- scharakteryzować różne zadania twórczości pisarzy;
- posługiwać się świadomie i celowo synonimami różnych typów oraz wyrazami i związkami wyrazowymi wartościującymi i nacechowanymi uczuciowo w formach wypowiedzi wskazanych przez program;
- scharakteryzować cechy językowe utworów literackich;

4. Umiejętności w sytuacjach problemowych:

- zabierać głos w dyskusji (z odwołaniem się do cytatu, utworu, wiedzy o epoce).
- rozwiązywać problemy postawione w toku pracy nad lekturą;
- oceniać bohaterów utworów literackich w kontekście epoki;
- gromadzić, porządkować i wykorzystywać w wypowiedziach ustnych i pisemnych materiały z różnych źródeł o literaturze, teatrze, filmie czy innych ulubionych dziedzin sztuki;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności odpowiadają osiągnięciom **dopełniającym**. Uczeń bardzo dobry potrafi to co na ocenę dobrą i ponadto:

1. Wiadomości zapamiętane:

- podać przykłady wybitnych inscenizacji teatralnych dramatów;

2. Wiadomości rozumiane:

- przedstawić ewolucję bohatera.
- przedstawić przykłady tradycji klasycznej i romantycznej w utworze współczesnym (lub filmie);

3. Umiejętności w sytuacjach typowych:

- porównać bohaterów różnych epok;
- ustalić konteksty filozoficzne i estetyczne, społeczno – polityczne i wykorzystać je w interpretacji utworu;
- interpretować różne znaki kultury w znanych tekstach;
- wskazać i uzasadnić funkcje tekstów językowych;
- wskazać związki omawianych epok z kulturą powszechną w lekturach z kanonu podstawowego oraz poznanych w toku własnej samodzielnej pracy;
- wskazać sposoby funkcjonowania motywów, toposów i wzorców osobowych w tekstach literackich.

4. Umiejętności w sytuacjach problemowych:

- analizować i oceniać zjawiska literackie omawianych epok;
- analizować, oceniać i syntezyzować zjawiska kulturowe poznanych w toku nauki epok;
- wskazać związki omawianych epok z kulturą powszechną na podstawie dzieł poznanych w trakcie samodzielnej pracy;

- wykorzystać wiedzę z różnych źródeł do interpretacji utworów i faktów literackich;
- interpretować różne teksty kultury;
- analizować teksty literackie ze wskazaniem poznanych środków stylistycznych;
- oceniać i wartościować teksty literackie i postawy;
- wyjaśnić artystyczne kreacje bohaterów na tle epoki i w późniejszym odbiorze czytelników;
- wykryć w utworach różnych epok treści uniwersalne;
- wykryć i określić funkcję występujących w utworach znaków, symboli, motywów;
- dowieść swojej racji w ocenie dzieł literackich, malarskich, filmowych, teatralnych;
- zabrać konstruktywny głos w dyskusji;
- układać teksty własne w określonym stylu z wykorzystaniem różnych środków stylistycznych;
- parafrazować tekst własny za pomocą doboru różnych środków językowych.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, którego osiągnięcia w znacznym stopniu wykraczają poza wymagania dopełniające i sytuują się na poziomie ponadprogramowym. Jego praca cechuje się samodzielnością i kreatywnością. Prezentuje wysoki poziom wiedzy i erudycji interdyscyplinarnej. Świadomie i funkcjonalnie posługuje się bogatym słownictwem terminologicznym. Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literatury pięknej, literatury faktu. Czyta, rozumie i wykorzystuje teksty popularnonaukowe, naukowe i publicystyczne. Potrafi analizować i interpretować dzieła malarskie z uwzględnieniem specyfiki środków języka malarskiego. Komentuje związki dzieła malarskiego z tekstem literackim. Analizuje i interpretuje dzieła filmowe i teatralne. Dostrzega i komentuje związki między różnymi dziełami sztuki. Formułuje problemy, proponuje sposoby ich rozwiązania. Tworzy bezbłędne pod każdym względem wypowiedzi ustne i pisemne. Samodzielnie planuje swoją pracę. Potrafi ocenić własne dokonania. Odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych, literackich, recytatorskich, publikuje swoje teksty.

III. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ

1. Pomiar osiągnięć uczniów odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

- prace klasowe
- sprawdziany
- odpowiedzi ustne
- prace domowe
- aktywność

Osiągnięcia ucznia są podsumowane oceną w dzienniku.

2. Częstotliwość pomiaru osiągnięć:

- sprawdziany – po każdym dziale
- kartkówki – w zależności od potrzeb
- prace domowe – w zależności od potrzeb

Sprawdziany są zapowiedziane uczniom z tygodniowym wyprzedzeniem. Nauczyciel podaje uczniom zakres materiału i kryteria ocen pracy.

Prace domowe mogą być zadawane na każdej lekcji.

Nauczyciel może żądać na każdej lekcji ustnej odpowiedzi ucznia.

Sprawdziany są ustalane według zasady „jeden w ciągu dnia”, „trzy w ciągu tygodnia”.

1. Obserwacja ucznia uwzględnia:

- przygotowanie do lekcji
- prowadzenie zeszytu
- wypowiedzi na lekcji
- praca w grupie
- posługiwanie się pomocami naukowymi (słowniki, leksykony, itp.)

2. Inne formy aktywności:

- pisanie i prezentacja referatów
- wykonywanie albumów, plakatów, makiet, pomocy naukowych
- udział w konkursach

Oceny za prace w grupie, prace długoterminowe i aktywność są wystawione po uwzględnieniu samooceny ucznia i jego pracy przez kolegów.

KRYTERIA OCENY POSZCZEGÓLNYCH FORM

1. Do ustalenia oceny stosuje się skalę:

- 6 – celujący
- 5 – bardzo dobry
- 4 – dobry
- 3 – dostateczny
- 2 – dopuszczający
- 1 – niedostateczny

Oceny mogą być różnicowane dodatkowo poprzez stosowanie znaków „+” i „-”.

1. Każda ocena ma przypisaną wagę w skali 1-3 w zależności od stopnia trudności zadania.
2. W przypadku prac punktowanych stosuje się następujące przeliczenie na oceny:

- 100% + 10% (zadania na 6) – **cel**
- 100% - 90% pkt – **bdb**
- 89% - 70% pkt – **db**
- 69% - 50% pkt – **dst**
- 49% - 40% pkt – **dop**
- 39% - 0% pkt – **ndst**

3. Kryteria ocen:

Wypowiedzi ustne

Oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii historycznej, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi poprzez wykorzystanie pomocy naukowych (mapy, tablice graficzne) itp.

- Celujący – odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera treści ponadprogramowe – własne przemyślenia oceny;
- Bardzo dobry – odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi;
- Dobry – odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia;
- Dostateczny – uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe;
- Dopuszczający – niezbyt precyzyjne odpowiedzi na pytania nauczyciela, braki w wiadomościach i umiejętnościach, podanie nazwy zjawiska lub procesu przy pomocy nauczyciela;
- Niedostateczny – nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet za pomocą nauczyciela, nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela, ma braki w wiadomościach koniecznych.

Prace pisemne

- Sprawdziany składają się z kilku pytań, które są punktowane
- Prace klasowe i sprawdziany są oceniane zgodnie z wymaganą ilością punktów na daną ocenę.

Prace domowe

Ocenie podlegają: pomysłowość rozwiązania, poprawność rzeczowa, umiejętność prezentacji (w przypadku prac ustnych), zgodność z poziomem wymagań.

Praca w grupie

Bierze się pod uwagę: precyzyjność, stopień zaangażowania, efektywność, czas jej wykonania.

Aktywność pozalekcyjna

Udział w konkursach, wyniki najwyższe – ocena celująca, wyniki na poziomie wyższym niż przeciętny – ocena bardzo dobra.

Uwaga!

W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe (uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania) potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej, nauczyciel obniża wymagania edukacyjne w porozumieniu z jego rodzicami oraz pedagogiem szkolnym.

V. SPOSOBY POPRAWY OSIĄGNIĘĆ:

- Uczeń nieobecny na pracy klasowej jest zobowiązany napisać ją w terminie uzgodnionym z nauczycielem, ale w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły, brak zaliczenia powoduje automatyczne otrzymanie oceny niedostatecznej.
- Każdą pracę klasową, napisaną na ocenę niedostateczną, można poprawić. Poprawa odbywa się w ciągu 2 tygodni od dnia podania informacji o ocenach. Uczeń poprawia ocenę tylko raz.
- Przy poprawie prac klasowych i pisaniu w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się.
- Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej brane są pod uwagę wszystkie oceny uzyskane przez ucznia.

VI. WARUNKI I TRYB UZYSKIWANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

1. Uczeń, który uważa, że ustalona przez nauczyciela ocena roczna nie odpowiada jego rzeczywistej wiedzy, może zwrócić się do dyrektora szkoły z pisemną prośbą o przeprowadzenie egzaminu całorocznego wraz z uzasadnieniem tej prośby.
2. Podanie nie może być złożone później niż na 3 dni od dnia, w którym uczeń został poinformowany o proponowanej ocenie.
3. Egzamin musi się odbyć przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
4. Do egzaminu może przystąpić uczeń, który nie ma nieobecności nieusprawiedliwionych i zaliczył wszystkie pisemne prace klasowe i sprawdziany.

5. W związku z tym, że uczeń odwołuje się od oceny rocznej, do egzaminu obowiązuje roczny zakres materiału z danego przedmiotu.
6. Uczeń, który nie przystąpił do egzaminu, otrzymuje ocenę ustaloną w normalnym trybie.
7. Egzamin przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły. W skład komisji wchodzi:
 - a) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący inne kierownicze stanowisko jako przewodniczący komisji;
 - b) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne jako egzaminujący;
 - c) nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne jako członek komisji.
8. Nauczyciel, o którym mowa w ust 7 pkt. b może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje jako osobę egzaminującą innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne z tym, że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.
9. Egzamin składa się z części pisemnej i ustnej.
10. Pytania i zadania egzaminacyjne przygotowuje nauczyciel egzaminujący, a zatwierdza dyrektor szkoły.
11. Z przeprowadzonego egzaminu sporządza się protokół zawierający informację o: składzie komisji, terminie egzaminu, pytaniach egzaminacyjnych, wynikach egzaminu oraz ocenie ustalonej przez komisję. Do protokołu załącza się prace ucznia oraz zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.
12. Ocena ustalona na egzaminie jest ostateczna i odwołanie nie przysługuje.